สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขที่รับ 3940
วันที่ 19 เม.ย. 65
เวลา

ที่ นศ ๐๐๓๕/ว ๒๒๓๑

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๖๕

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
เลขที่รับ
วันที่
เวลา

เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของวัดเป็นทางสาธารณประโยชน์

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง นายอำเภอทุกอำเภอ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และผู้บริหารหน่วยงานอื่นของรัฐทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๕/๓๕๘๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๕/๓๕๘๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕ แจ้งแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของวัดเป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบตามมติมหาเถรสมาคมในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มติที่ ๑๘๕/๒๕๖๕ ความว่า กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่ดินวัด จะต้องดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองและเจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด ก่อนมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคม แต่หากเป็นกรณีการใช้ทางหรือถนนภายในที่ดินของวัด โดยไม่ได้ดำเนินการผาติกรรม วัดก็ต้องดำเนินการจัดทำป้ายสงวนสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว โดยระบุว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินของวัดมิได้เป็นการอุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด และต้องถ่ายภาพที่ดินที่ขึ้นป้ายพร้อมกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งยืนเป็นพยานให้ปรากฏในภาพดังกล่าว และนำภาพถ่ายดังกล่าวไปลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน ณ สถานีตำรวจภูธรท้องที่ซึ่งมีเขตอำนาจซึ่งที่ดินดังกล่าวตั้งอยู่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงขอแจ้งเรื่องดังกล่าวให้ท่านทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงาน ซึ่งหากว่าหน่วยงานของท่านได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่ดินวัด แต่ยังมิได้ดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ขอให้ท่านดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดดังกล่าวให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไกรศร วิศิษฏ์วงศ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
โทร/โทรสาร ๐ ๗๕๓๕ ๗๘๕๖

"นครศรีธรรมราช นครแห่งอารยธรรม"

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 8101
วันที่ 19 เม.ย. 2565 เวลา ..... น.

ที่ พศ ๐๐๐๕/ ๗๕๘๒

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๔ เมษายน ๒๕๖๕

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช
รับที่ 1110
รับวันที่ ๑๙ เม.ย. ๒๕๖๕
เวลา .....

เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของวัดเป็นทางสาธารณประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มติที่ ๑๘๕/๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ตัวอย่างป้ายประกาศ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่างๆ ได้พัฒนาขึ้นมาก ทำให้ต้องมีการปรับปรุงและขยายระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เพื่อให้การคมนาคมเกิดความสะดวกมากขึ้น ด้วยการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ สำหรับรองรับการเดินทางของประชาชน และนำความเจริญจากชุมชนเมืองสู่ชนบท ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ปรากฏว่ามีทางสาธารณะบางส่วน ได้ดำเนินการก่อสร้างผ่านที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ โดยมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งกรณีนี้หากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ มีความประสงค์จะใช้ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง เพื่อก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เป็นทางสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการจะต้องดำเนินการผาติกรรม ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ วรรคสอง ระบุว่า “การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับค่าผาติกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา” ดังนั้น เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่คณะสงฆ์ทั่วประเทศ และป้องกันมิให้เกิดปัญหาในการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินของวัดโดยมิชอบ จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติให้กับวัดทั่วประเทศ

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามมติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มติที่ ๑๘๕/๒๕๖๕ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่ดินวัด จะต้องดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตาม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองและเจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด ก่อนมอบสำนักงาน-พระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคม

๒. กรณีหากการใช้ทางหรือถนนภายในที่ดินของวัด โดยไม่ได้ดำเนินการผาติกรรม ให้วัดดำเนินการจัดทำป้ายสงวนสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว เป็นที่ดินของวัดมิได้เป็นการอุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด และถ่ายภาพบริเวณที่ขึ้นป้ายพร้อมประชาชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ และนำภาพถ่ายดังกล่าวลงบันทึกประจำวัน ที่สถานีตำรวจท้องที่ ไว้เป็นหลักฐาน

/๓. ให้สำนักงาน...

๓. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งเจ้าคณะภาค และเจ้าคณะจังหวัดทั้งสองฝ่ายทราบ เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองให้ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม

๔. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด ประสานช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่วัด ในการปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม

ในการนี้ เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่คณะสงฆ์ทั่วประเทศ และป้องกันมิให้เกิดปัญหา ในการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินของวัดโดยมิชอบ จึงขอความอนุเคราะห์จังหวัดให้คำแนะนำแก่วัด ที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวชุติญา แก้วมณี)
ผู้ตรวจราชการ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานศาสนสมบัติ
โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๘๓
โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๘๓

พศ.จ.น.ค
☐ ผู้อำนวยการฯ
☑ ส่งเสริมฯ
เสนอภายในวันที่
๑๙ เม.ย. ๒๕๖๕ ...../...../.....
.....

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๑๘/๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของวัดเป็นทางสาธารณประโยชน์

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บัญญัติว่า "การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับค่าผาติกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา" ดังนั้น กรณีหากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะใช้ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง เพื่อก่อสร้าง ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นทางสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ จะต้องดำเนินการผาติกรรมตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอนมัสการว่า เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่าง ๆ ได้พัฒนาขึ้นมาก ทำให้มีการพัฒนาปรับปรุงและขยายระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อให้การคมนาคมเกิดความสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยการก่อสร้างทาง หรือถนนอำนวยความสะดวกแก่การเดินทางของประชาชน และนำความเจริญจากชุมชนเมืองสู่ชนบท ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ปรากฏว่า ได้ดำเนินการก่อสร้างทางหรือถนนผ่านที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ โดยมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เจ้าอาวาส และป้องกันมิให้เกิดปัญหาในการโต้แย้งสิทธิที่ดินของวัดโดยมิชอบ จึงสมควรให้วัดทั้งหลายได้ปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดจะต้องดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตาม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง และเจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด ก่อนมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคม

๒. กรณีหากการใช้ทางหรือถนนภายในที่ดินของวัด โดยไม่ได้ดำเนินการผาติกรรมให้วัดดำเนินการดังนี้

๒.๑ จัดทำป้ายสงวนสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว

๒.๒ เชิญประชาชนผู้ใช้ทางและเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมถ่ายภาพถนนบริเวณที่ขึ้นป้าย

๒.๓ นำภาพถ่ายที่ได้บันทึกไว้ไปลงบันทึกประจำวันแจ้งความไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจที่ดูแลพื้นที่ และให้วัดจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่าง ๆ

๓. มอบสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด ให้คำแนะนำแก่วัดในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสน-สมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่ดินวัดจะต้องดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตาม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง และเจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด ก่อนมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคม

๒. กรณีหากการใช้ทางหรือถนนภายในที่ดินของวัด โดยไม่ได้ดำเนินการผาติกรรมให้วัดดำเนินการจัดทำป้ายสงวนสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว เป็นที่ดินของวัดมิได้เป็นการอุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด และถ่ายภาพบริเวณที่ขึ้นป้ายพร้อมประชาชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ และนำภาพถ่ายดังกล่าว ลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจท้องที่ ไว้เป็นหลักฐาน

๓. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งเจ้าคณะภาค และเจ้าคณะจังหวัดทั้งสองฝ่ายทราบเพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองให้ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม

๔. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด ประสานช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่วัดในการปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม

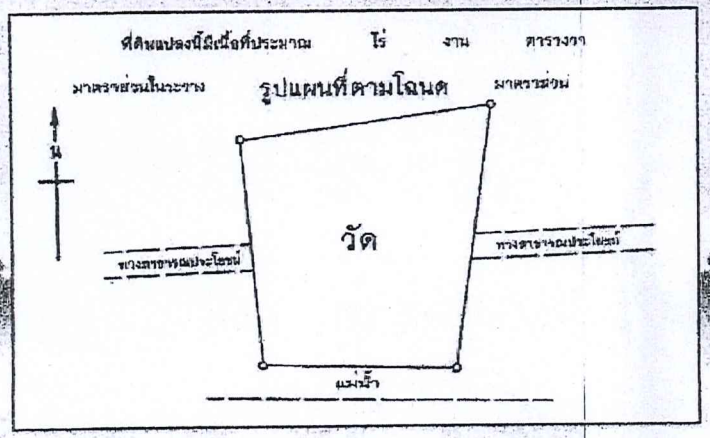
และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นายสิปป์บวร แก้วงาม)
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เลขาธิการมหาเถรสมาคม

(ตัวอย่าง)

ประกาศ

วัด..... อำเภอ..... จังหวัด.....

วัด..... ตั้งอยู่ หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

บนโฉนดที่ดิน เลขที่..... เลขระวางที่..... เลขที่ดิน.....ตามแผนที่ข้างต้น

เป็นกรรมสิทธิ์ของวัด..... ขอสงวนสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงดังกล่าวตามกฎหมาย

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่.....

.....

(.....)

เจ้าอาวาสวัด.....

หมายเหตุ *1.จัดทำป้ายถาวร ขนาดไม่ต่ำกว่า 1.60 x 2.40 ม.*
2.ถ่ายภาพป้ายที่มีเจ้าหน้าที่สำรวจและประชาชนในภาพ
3.นำภาพถ่ายโปลงบันทึกประจำวัน(สถานีตำรวจ)-เก็บเอกสาร